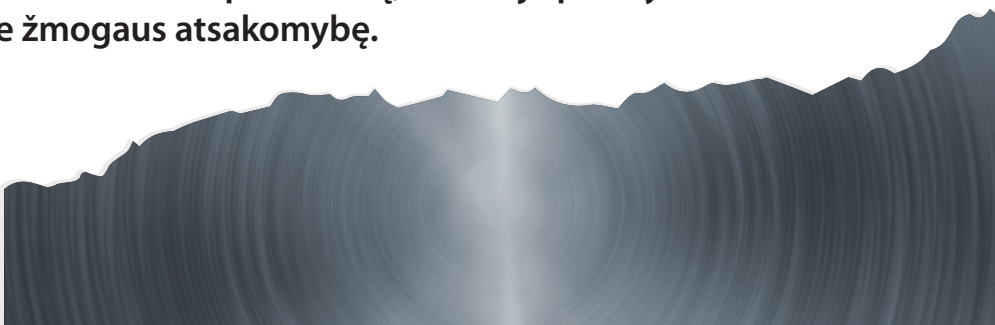

1. Užduotis. „Įminta mįslė“.

Perskaityk žiniasklaidos pranešimą, lentelėje parašyk kilusias mintis apie žmogaus atsakomybę.

...Antradienio rytą Palangos policijos komisariato pareigūnai gavo pranešimą, kad naktį iš S. Daukanto gatvėje esančio Antano Mončio muziejaus kiemo pavogta 15 tūkst. litų įvertinta skulptūra „Banga“.

Ši vagystė iš karto buvo imta lyginti su kitu, ne taip seniai Palangoje įvykdytu ir visą Lietuvą sukrėtusiu nusikaltimu, kai rugsėjo 9-ąją iš Gintaro muziejaus pavogtas apie 1,5 mln. litų įvertintas gintaro luitas, vadinamas saulės akmeniu.

Tačiau jau to paties antradienio popietę muziejuje apsilankė ilgametis Palangos gyventojas. Jis muziejaus direktorei prisipažino pirmadienio vakarą S. Daukanto gatvėje radęs metalo lakštą, kurį parsitempė į namus. Vyras įtarė, kad tai gali būti dingusioji skulptūra.

„Jei būčiau žinojęs, į kokią istoriją įklimpsiu, tos skardos net nebūčiau lietęs, – teigė vyriškis. – Apie pusę devynių vakaro, jau sutemus, vedžiau pasivaikščioti šunelį. Likus iki muziejaus keliasdešimt metrų, pastebėjau ant gatvės gulintį metalo lapą. Pamaniau, jog tikriausiai sugadintas, kad jį kažkas numetė. O pasirodo, čia menas. Iki šiol nežinojau, kad gali būti toks menas.“

Kiek pasivaikščiojęs aplink, vyras metalo lapą nutarė parsitempti į namus. „Kadangi jis buvo banguotas, kelis kartus jį perėjau, kiek palyginau, – pasakojo palangiškis. – Kai tempiau į namus, toks triukšmas buvo, atrodė, visa Palanga skamba. Nusigavęs iki namų, paguldžiau kieme ant tako. Net nesvarsčiau, kur jį dėsiu. Maniau, gal ūkyje pravers. Juk gaila tokį skardos lapą palikti.“

Kitą dieną po pietų klausydamasis radijo palangiškis išgirdo apie vagystę iš A. Mončio muziejaus. Tačiau, kad pavogta skulptūra gali gulėti jo kieme, ėmė įtarinėti tik tada, kai buvo pranešta apie jos matmenis.

Kaip didelė skulptūra iš metalo galėjo atsidurti gatvėje?

Kas būtų, jei vyras nesuvoktų atsakomybės ir neprisipažintų?

Ko iš šio pavyzdžio galima pasimokyti?

Ką šis radinys davė palangiškiui?

Ką tu darytum, jei būtum šio vyro šeimos narys / muziejaus darbuotojas / policijos tyrėjas?

2. Užduotis.

Atsakomybės įsivaizdavimas – žodžių sąsajos

Įdėmiai skaitydamas po vieną žodį mintyse pabandyk įsivaizduoti, pajauti kiekvieno vaizdinio sukeltą emociją. Sukurk mintyse vaizdinių seką tarsi filmą, iliustruojantį, ką filosofas E. Levinas kalba su Filipu Nemo apie atsakomybę. Raštu apibūdink jausmus, kuriuos sukėlė mintyse susidaryti vaizdiniai.

Veidas

Akys

Atstumas

Artimumas

Duoti

Įsakymas

Prašo

Liepia

Dialogas

Persekiojimai

Įkaitas

Pirmagimis

Našta

Kaltė

Angelas

J. Baranova. *Filosofinės etikos chrestomatija*. Vilnius: Alma littera, 1999. P. 174–176.

3. Užduotis. Esė

Parašyk iš dalies suplanuotą esė pratęsdamas Žano Polio Sartro straipsnyje Egzistencializmas yra humanizmas suformuluotą vieną reikšmingiausių egzistencinės etikos postulatų: *Žmogus yra atsakingas už tai, kas jis yra.*

Tai tarpinis laisvos formos esė ir suplanuotos esė variantas. Duota pradžia – pirmoji rašto darbo plano citata. Dirbti galima tokiais būdais:

1. Pirmiausia paieškok daugiau filosofų citatų apie atsakomybę, o tada parašyk savo apibendrinimą – pabaigą.
 2. Plėtok savo mintis nuosekliai eidamas nuo pagrindinės dalies iki pabaigos.
 3. Pratęsk filosofo mintį pateikdamas pavyzdį iš kasdienio gyvenimo, juo remdamasis plėtok mintis. Tada sutvarkyk esė struktūrą (sudėliok sakinius).
- Nors planas parengtas, rašyk laisvai. Tada patikrink ir papildyk citatomis pagal planą. Dalis siek taip, kad būtų einama prie išvadų.

Ką daryti, jei rašydamas pristigsi minčių? Rašyk viską, kas ateina į galvą. Rašyk tol, kol kils kokia nors įdomi mintis, kuri sykiu taps išeitimi iš keblios padėties. Tada viską peržiūrėk ir palygink.

Bet jeigu iš tiesų egzistencija yra anksčiau esmės, žmogus yra atsakingas už tai, kas jis yra. Vadinasi, pirmas egzistencializmo veiksmas yra priversti žmogų valdyti save ir jausti atsakomybę už savo egzistenciją. Ir kai mes sakome, kad žmogus yra atsakingas už save, pabrėžiame ne tai, kad jis atsakingas už savo individualybę, bet tai,

